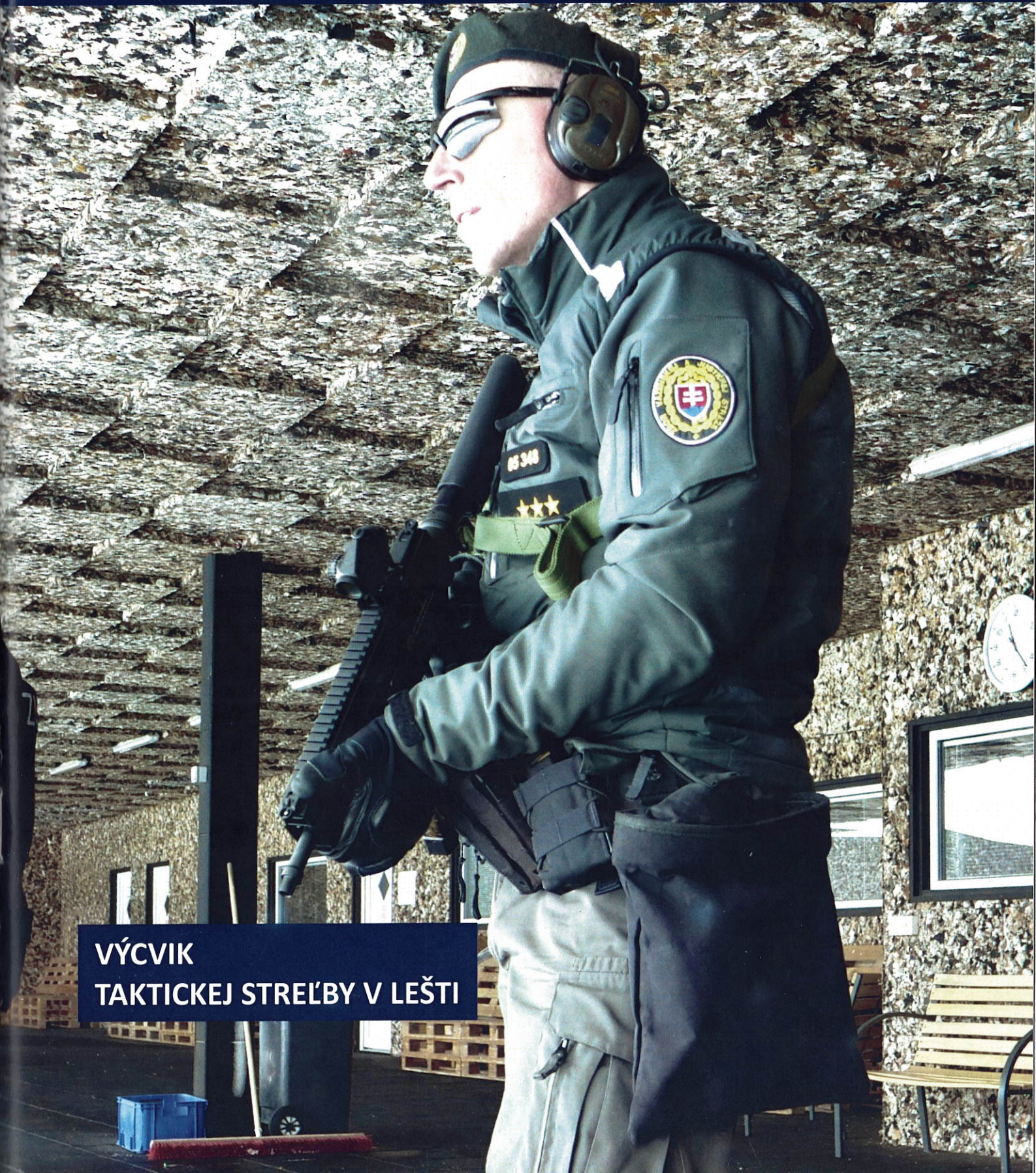

SLOVENSKÉ VÄZENSTVO

4. ročník 1/2022

ISSN 2644-5816

**VÝCVIK
TAKTICKEJ STREĽBY V LEŠTI**

AKO KAŽDODENNE STAVIAME MOSTY

Praktické etablovanie štátnych zamestnancov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, niekdajšieho odboru sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, na pracovných pozíciách sociálnych kurátorov – metodikov v rámci implementácie národného projektu Šanca na návrat začalo postupne. Medzi prvými boli v januári 2019 obsadené posty odborných tímov vo výstupných oddieloch v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Košice, Ústave na výkon trestu odňatia slobody Košice-Šaca, Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Leopoldov. Od 1. marca 2019 bol odborný tím obsadený v plnej zostave aj v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica-Kráľová, Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra-Chrenová, Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Prešov, Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Ilava, Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany, Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou. Celkovo výstupný oddiel funguje v desiatich partnerských ústavoch na výkon trestu odňatia slobody.

Som sociálna kurátorka – metodička a pôsobím priamo vo výstupnom oddiele v ústave Banská Bystrica-Kráľová. Rada by

som svojím príspevkom objasnila z môjho pohľadu nezastupiteľnú úlohu sociálnych kurátorov – metodikov v národnom projekte Šanca na návrat, ktoré pracovne označujem pojmom „mosty“. Konkrétne príklady dobrej praxe budú v tomto časopise prinášať postupne moji kolegovia.

Sociálni kurátori – metodici v spolupráci s odbornými zamestnancami Zboru väzenskej a justičnej stráže – psychológom, sociálnym pracovníkom a pedagógom – vykonávajú úlohy v záujme naplňovania cieľov národného projektu. Pôsobia navonok i dovnútra výstupných oddielov. Pracujú tímovo, nie ako komplexentárni, ale ako rovnocenní partneri v zrealizovaní očakávaní odsúdených, nastavovaní cieľov a úloh Individuálneho akčného plánu sociálneho začlenenia, identifikovaní silných a slabých stránok, v priamej pomoci klientovi, v sprevádzaní odsúdených mimo ústavných zariadení, v realizovaní individuálnych či skupinových zážitkových aktivít.

Východiskovým a najviac frekvencovaným mostom kvalifikovaného pôsobenia sociálnych kurátorov – metodikov je pre-

pájanie penitenciárnej a postpenitenciárnej starostlivosti poskytovaním metodologickej starostlivosti o sociálnych kurátorov pre plnoleté fyzické osoby, ktorí zabezpečujú starostlivosť o klienta po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Sociálni kurátori – metodici dbajú na to, aby prípadová sociálna práca bola začatá už počas pobytu odsúdeného vo výstupnom oddiele efektívne a včas. Samozrejmosťou je rešpektovanie individuálnej štruktúry klienta.

Počas troch rokov pôsobenia sa v spolupráci s odborným tímom, kmeňovými sociálnymi kurátormi pre plnoleté fyzické osoby, centrami pre deti a rodiny, charitatívnymi zariadeniami, pracovnými agentúrami, zamestnávateľmi, väzenskými duchovnými, cirkevnými zariadeniami, sociálnymi podnikmi, centrami bezplatnej právnej pomoci a resocializačnými strediskami podarilo vybudovať desiatky úspešných mostov. Boli obnovené kontakty s rodinami, maloletými deťmi nachádzajúcimi sa v prirodzenom rodinnom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí, či centrách pre deti a rodiny napríklad prostredníctvom rodinnej či prípadovej konferencie. Sociálny kurátor – metodik upriamil pozornosť úradov na spáchaný rizikový trestný čin, čím prispel k bezpečiu maloletých detí v ich prirodzenom rodinnom prostredí. Bola tak eliminovaná možnosť vzniku možných krízových situácií v bezprostrednom okolí osôb vracajúcich sa z väzenia. Mosty sme aktívne budovali aj v oblasti zamestnania tak, aby to prispelo k pracovnému začleneniu odsúdených po prepustení z výkonu trestu. V praxi išlo o nácvik písania žiadostí o prijatie do zamestnania, životopisov, motivačných listov, alebo tréning písomných testov, ktoré sú súčasťou pracovných pohovorov. Je nepochybné, že mosty staviame aj v samotných odsúdených tím, že v nich podporujeme vieru vo vlastné sily.

Za najzásadnejší faktor posilňujúci úspešnosť spoločného úsilia považujeme ozajstný záujem o klienta zo strany sociálneho kurátora pre plnoleté fyzické osoby, ktorý znalosťou rodinných i územných pomerov prispieva k zásadnému stabilizačnému prvku budovaných mostov. Nemenej dôležitá je rozvinutá regionálna sieť zariadení, ktoré poskytujú zázemie klientom bez prístrešia a zamestnávateľa bez predsudkov. Avšak prvoradá je aktívny prístup odsúdeného k riešeniu vlastnej životnej situácie, pretože jeho finalita sa nedá ničím kompenzovať. Ako vraví známa múdrosť „Načo ti je vietor, keď nevieš, kam plávaš.“

Andrea Vengrínová